

2007 m. Regionų kultūrinių iniciatyvų centro ir Lietuvos dailės muziejaus išleistas knygos „Palanga. Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų bažnyčia. Istorijos, architektūros, meno kūrinii, archyvų tyrimai“ viršelis

PALANGOS ŠVČ. MERGELĖS MARIJOS ĖMIMO Į DANGŲ BAŽNYČIAI — 100

2007 m. sukanka 100 metų dabartinei mūrinei neogotikos stiliaus Palangos Švč. Mergelės Ėmimo į dangų bažnyčiai. Tai proga skirti renginiai, pasirengimas jiems sutelkė gausų būrį Palangos istorijos ir kultūros tyrinėtojų, kitų kultūros ir meno veikėjų. Į turiningą mieste įgyvendintą bažnyčios jubiliejaus programą įsijungė ir Regionų kultūrinių iniciatyvų centras. Jis, bendradarbiaudamas su Lietuvos dailės muziejumi, Palangos Švč. Mergelės Ėmimo į dangų bažnyčios parapija, kurorto Kultūros skyriumi, birželio 2 d. surengė mokslinę konferenciją, skirtą Palangos bažnyčios 100-mečiui, o liepos mėnesio pabaigoje išleido knygą „Palanga. Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų bažnyčia. Istorijos, architektūros, meno kūrinių, archyvų tyrimai“.

Knygoje publikuojami menotyrininkų, kultūros istorikų straipsniai apie Palangos bažnyčios istoriją, architektūrą, meno vertybes, archyvuose saugomus dokumentus. Didžioji jų dalis parengta pranešimų, kurie buvo perskaityti 2007 m. birželio 2 d. Palangoje vykusioje mokslinėje konferencijoje, skirtoje bažnyčios 100-mečiui, pagrindu.

Skaitytojų dėmesį patraukia Telšių vyskupo dr. Jono Borutos SJ straipsnis „Palanga Žemaičių ir Lietuvos religinės kultūros istorijoje“. Daug naujos informacijos suteikia leidinyje publikuojami Mažosios Lietuvos istorijos muziejaus darbuotojos, istorikės Zitos Genienės parengti Palangos bažnyčios statybos istorijos fragmentai, jauno istoriko, muziejininko Egidijaus Miltakio publikacijos apie Palangos Birutės kalno koplyčios informacinę lentą ir Palangos bažnyčios archyvą, ilgametės buvusio Lietuvos architektūros muziejaus vadovės Mortos Baužienės straipsnis „Laikmetis, neogotika ir Palangos bažnyčios architektas Karlas Eduardas Strandmannas“, iškilau Latvijos ir Lietuvos neogotikos tyrinėtojo Janio Zilgalvio publikacija „Architektas Karlas Eduardas Strandmannas Latvijoje ir Lietuvoje“, Vilniaus dailės akademijos Dailėtyros instituto vadovės dr. Rūtos Janonienės straipsnis „Senieji Palangos bažnyčios meno kūriniai“, žinomos Lietuvos fotografijos specialistės, Lietuvos dailės muziejaus darbuotojos Margaritos Matulytės straipsnis „Bažnyčios visuomeninis statusas pajūrio kurorte“, Kultūros, filosofijos ir meno instituto darbuotojos Regimantos Stankevičienės publikacija apie Palangos bažnyčios didžiojo altoriaus paveikslo „Švč. Mergelė Marija su Vaikeliu“ ikonografijos ir istorijos bruožus, Lietuvos dailės muziejaus Prano Gudyno restauravimo centro darbuotojų dr. Jūratės Senvaitienės, Rimvydo Derkinčio, Janinos Bilotienės tekstas apie Palangos bažnyčios didžiojo altoriaus paveikslo „Švč. Mergelė Marija su Vaikeliu“ restauravimą bei to paties centro darbuotojų Rapolo Vedricko ir Dalios Panavaitės tekstas apie minėto paveikslo technologinius tyrimus. Vilniaus dailės akademijos Telšių dailės fakulteto darbuotojas, istorikas Povilas Šveirebas knygoje išsamiai pasakoja apie Palangos bažnyčios varpus, Lietuvos dailės muziejaus Skaitmeninių leidinių centro vedėja Danutė Mukienė – apie šios bažnyčios vargonus ir vargonininkus. Palangos miesto viešosios bibliotekos direktoriaus pavaduotoja Audra Lukauskytė knygoje pateikia daug įdomios informacijos apie Palangos bažnyčios medžio drožybos dirbinius ir jų autorius – palangiškius meistrus Igną Vilką ir Andriejų Liebų. Kretingos muziejaus darbuotojas, archeologas, ilgametis grafų Tiškevičių giminės ir Kretingos istorijos tyrinėtojas Julius Kanarskas knygoje plačiai pasakoja apie Palangos bažnyčios pagrindinius fundatorius – grafus Tiškevičius. Leidinyje taip pat skelbiama papildyta 1983–1984 m. kunigo dr. Bronislovo Barausko parengta „Palangos kunigų vinjetė“, kurioje pateikiami svarbiausi duomenys apie žinomus XIX–XX a. Palangoje dirbusius kunigus. Naujų duomenų apie XVII–XIX a. ir paskutiniai dešimtmečiais Palangoje dirbusius dvasininkus pateikia Danutė Mukienė. Publikuojamas ir Palangos miesto savivaldybės Kultūros skyriaus specialisto Dainiaus Sobeckio straipsnis apie Šventosios Švč. Mergelės Marijos koplyčios „Stella Maris“ istoriją, Palangos miesto mero Remigijaus Alvydo Kirsutuko, Palangos bažnyčios klebono dr. Algio Genučio, Lietuvos dailės muziejaus direktoriaus Romualdo Budrio mintys, išsakytos 2007 m. birželio 2 d. vykusioje konferencijoje.

„Žemaičių žemės“ inf.